

Verslag op hoofdlijnen internetconsultatie wetsvoorstel verlengde kwalificatieplicht

Het wetsvoorstel is opengesteld voor internetconsultatie. Er zijn 60 reacties binnengekomen van onder andere RMC-regio's, gemeenten, mbo-instellingen, belangenorganisaties en burgers. Op hoofdlijnen gaat het om de volgende reacties.

- Dwang en drang is niet effectief, want de jongere heeft intrinsieke motivatie nodig om een startkwalificatie te halen. Verlengde kwalificatieplicht leidt hierdoor ook tot een negatieve sfeer in de klas (voor zowel docenten als medestudenten) omdat studenten gedwongen worden om naar school te gaan en geen intrinsieke motivatie hebben.
- De oorzaak van uitval moet worden aangepakt middels een integrale, domeinoverstijgende aanpak. Er moet ook 'écht' passend onderwijs komen, waarmee onderwijs voldoet aan onderwijsbehoeften van jongeren.
- Het wetsvoorstel houdt geen rekening met het inzicht dat sommige jongeren geen startkwalificatie kunnen halen. Er moet ook ruimte zijn voor een passende plaats buiten het onderwijs.
- In sommige reacties wordt aangegeven dat jongeren zelf moeten kunnen beslissen of zij een startkwalificatie willen halen, omdat jongeren zich ook zonder startkwalificatie redden. Sommige jongeren zijn (tijdelijk) niet 'schoolbaar' en vinden op afstand van de overheid vanuit intrinsieke motivatie hun weg naar school of arbeidsmarkt.
- Het wetsvoorstel geeft alleen het instrument 'boete', en geen enkel ander positief instrument om deze doelgroep te helpen.
- Gemeentelijke inzet leidt tot rechtsongelijkheid en is niet uitvoerbaar omdat er in één klas meerdere jongeren zitten waarvoor verschillende regimes gelden. Uit de reacties van de internetconsultatie blijkt dat de meeste mensen geen voorstander zijn van de verlengde kwalificatieplicht. Als het wordt ingevoerd, pleiten zij voor een landelijke of regionale aanpak.
- Organisaties hebben vragen over de uitvoerbaarheid, bijvoorbeeld hoe wordt gecontroleerd of een jongere daadwerkelijk mantelzorg of vrijwilligerswerk doet en wat er gebeurt als een jongere daar halverwege mee stopt.

Met de internetconsultatie zijn een aantal vragen gesteld, waarop veelal anoniem is gereageerd. Op hoofdlijnen gaat het om de volgende reacties:

1. Moet de verlengde kwalificatieplicht per RMC-regio of per gemeente worden ingezet?
In reactie op deze vraag wordt veelal gepleit voor landelijke inzet boven de gemeentelijke inzet. Men geeft aan dat gemeentelijke inzet onuitvoerbaar is en leidt tot rechtsongelijkheid en willekeur. In sommige reacties wordt aangegeven dat de verlengde kwalificatieplicht per RMC-regio moet worden ingezet.
2. Moeten alle scholen in de RMC-regio akkoord gaan met inzet van de verlengde kwalificatieplicht, of alleen de contactschool en mbo-instellingen in de RMC-regio?
In het merendeel van de reacties wordt aangegeven dat alle scholen in de RMC-regio akkoord moeten gaan met inzet van de verlengde kwalificatieplicht.
3. Zijn er nog andere categorieën jongeren die moeten worden uitgezonderd van de verlengde kwalificatieplicht?
In reactie op deze vraag is aangegeven dat het duidelijker moet worden welke jongeren worden uitgezonderd en dat gemeenten zelf moeten kunnen beslissen welke jongeren worden uitgezonderd.

4. Moet de verlengde kwalificatieplicht strafrechtelijk of bestuursrechtelijk worden gehandhaafd?

Veel mensen zijn tegen handhaving middels een boete en geven aan dat (strafrechtelijke) handhaving een risico vormt, omdat jongeren verder in de problemen kunnen komen wegens een aantekening. Er wordt ook aangegeven dat boetes het risico schulden verhogen.